

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

¹ Вінницький національний технічний університет

Анотація

Досліджено основні складові управління власним капіталом підприємства та сформульовано основні шляхи його вдосконалення, які дозволять підприємству ефективно управляти власним капіталом з позиції забезпечення його достатності.

Ключові слова: *капітал, власний капітал, управління капіталом, фінансові ресурси.*

Abstract

The main components of the company's equity management are studied and the main ways of its improvement are formulated, which will allow the company to effectively manage its own capital from the standpoint of ensuring its sufficiency.

Key words: *capital, equity, capital management, financial resources.*

Вступ

Власний капітал є основним джерелом, що сприяє ефективній діяльності підприємства, забезпеченню його фінансової незалежності від зовнішніх джерел фінансування та фінансовій стійкості. Власний капітал також позитивно впливає на рівень конкурентоспроможності підприємства і саме підприємствам де існує ефективне управління власним капіталом надають перевагу інвестори. Тому стабільний розвиток підприємства та його постійне зростання на ринку неможливі без налагодження ефективного управління його власним капіталом та фінансовими ресурсами загалом.

Концептуальні засади управління власним капіталом знайшли відображення в роботах вітчизняних та зарубіжних вчених, зокрема таких, як Кірсанова Т. О., Коляда Н. О., Харченко Н. В., Vivchar O. I., Savarin V.M. та ін. Разом з тим, система управління капіталом підприємства має постійно вдосконалюватися, а тому пошук шляхів покращення формування та використання власного капіталу, як і пошук способів покращення управління ним, має продовжуватися.

Виклад основних результатів дослідження

Управління капіталом — це управління структурою і вартістю джерел фінансування (пасивів) з метою підвищення рентабельності власного капіталу та здатності підприємства платити дохід кредиторам і співвласникам підприємства [1, с. 58]. Управління власним капіталом передбачає розробки та реалізації рішень щодо його формування та використання, а також потребує постійного відстеження його динаміки, змін у величині і структурі.

Індикатором ефективності управління капіталом є задоволення потреби підприємства у фінансових ресурсах за різними напрямками його господарської діяльності та оптимізація структури власного капіталу у загальній структурі капіталу підприємства з позицій забезпечення умов для збільшення вартості підприємства [2, с. 274]. Оптимальною вважається структура капіталу, коли досягнуто таке співвідношення використання власних і залучених джерел, за якого забезпечується найефективніша пропорційність між коефіцієнтом фінансової рентабельності та коефіцієнтом фінансової стійкості, тобто максимізується його ринкова вартість [3].

Для якісного управління власним капіталом підприємства необхідна злагоджена робоча група кваліфікованих фахівців, серед яких важливу роль відіграє фінансовий менеджер. Адже одним із найважливіших напрямків менеджменту є організація системи управління, яка забезпечить систематичне зниження витрат і збільшення отриманого прибутку при використанні капіталу підприємства. Зрештою, вся діяльність керівників, менеджерів і спеціалістів підприємства в процесі підвищення ефективності та рентабельності його господарської діяльності має бути спрямована на підвищення продуктивності власного капіталу, зниження собівартості продукції і збільшення прибутку. Тільки за цих умов підприємство в умовах сучасного конкурентного ринку може ефективно працювати та розширювати діяльність.

При виконанні управлінських функцій менеджер повинен систематично виявляти

внутрішньовиробничі резерви та використовувати їх для покращення фінансово-господарської діяльності підприємства. До таких резервів слід віднести такі:

- технологічні вдосконалення та нововведення, від яких залежить динаміка виробництва продукції;
- підвищення продуктивності устаткування, що залежить не лише від його технологічного рівня, а й від належної організації ремонтно-технічного обслуговування, терміну експлуатації, завантаженості тощо;
- раціональне використання матеріалів та енергії, що дозволяє розв'язати цілий ряд проблем з ресурсозбереження, зниження матеріаломісткості та енергомісткості продукції;
- підвищення якості та зовнішнього вигляду готової продукції та наданих послуг. Рівень якості пропонуваного виробів та послуг повинен відповідати їх корисності і мати ціну, яку покупець готовий за них заплатити;
- підвищення продуктивності праці працівників (робітників, спеціалістів, менеджерів, маркетологів та ін.), які є основним джерелом і визначальним чинником зростання ефективності господарської діяльності, їх мотивації до ефективної роботи, підтримання сприятливого соціального мікроклімату в трудовому колективі;
- покращення організації та координації управлінських процесів, їх динамізму і гнучкості;
- постійне вдосконалення методів роботи, що передбачає систематичний аналіз стану робочих місць та їхню атестацію, підвищення кваліфікації кадрів;
- підтримання належного стилю управління, що поєднує професійну компетентність, діловитість і високу етику взаємовідносин.

Уміле використання перелічених внутрішньовиробничих резервів сприятиме підвищенню рентабельності власного капіталу підприємства та забезпечить достатні темпи його зростання.

Висновки

Отже, власний капітал є основним фактором виробництва, головним джерелом формування добробуту його власників та важливим показником ринкової вартості підприємства. Ефективність фінансово-економічної діяльності підприємства значною мірою залежить від досконалості системи управління власним капіталом. Налагодження ефективного управління власним капіталом є одним із основних завдань фінансового менеджменту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кірсанова Т. О., Коляда Н. О. Система управління власним капіталом підприємства // Вісник СумДУ. Серія економіка. 2010. № 1. С. 58—63.
2. Харченко Н. В. Управління власним капіталом акціонерного товариства // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. 2011. № 3. Т. 1. С. 273—278.
3. Vivchar, O.I. and Savarin, V.M. (2009), Capital companies: formation and effective functioning, Naukovyj visnyk NLTU Ukrainy, vol. 19.5, pp. 146—150.

Сініок Владислав Олександрович – студент групи МФКД-20м, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: vladsiniok@gmail.com

Науковий керівник: **Віталій Володимирович Зянько** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Siniok Vladyslav – student of the MFKD-20m group, Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: vladsiniok@gmail.com

Supervisor: **Zianko Vitalii V.** - Doctor of Economics, Professor, Head of Finance, Vinnytsia National Technical University. Vinnitsa.